

Webinar:

Implementatie leerlijnen

Voor directie en intern begeleiders

Team LOWAN

Goed onderwijs voor alle leerlingen die nieuw in Nederland zijn

Thema's van LOWAN-PO

LOWAN presenteert

- Structureel aanbod webinars en landelijke studiedagen
- Breed palet aan visies en aanbod

LOWAN laat zien

- Schijnwerper op expertisedelers
- Goede voorbeelden delen

LOWAN adviseert

- Laagdrempelig en op maat: helpdesk, advies op locatie
- Via communicatiekanalen: nieuwsbrief, website, community, social media

LOWAN werkt samen

- Overleg met landelijke stakeholders en ketenpartners
- Stimuleren samenwerking met én tussen scholen

LOWAN verbindt

- Bevorderen van uitwisseling tussen praktijk & wetenschap
- Vindplaats voor artikelen en praktijkvoorbeelden relevant voor nieuwkomersonderwijs

LOWAN ambieert

- Een nieuwkomersagenda waarin concrete doelen en aandachtspunten staan
- Optimale samenwerking met het werkveld

Gast van vandaag

Linda Toussaint:

LOWAN regiocoördinator Limburg

Petrus Canisiusschool

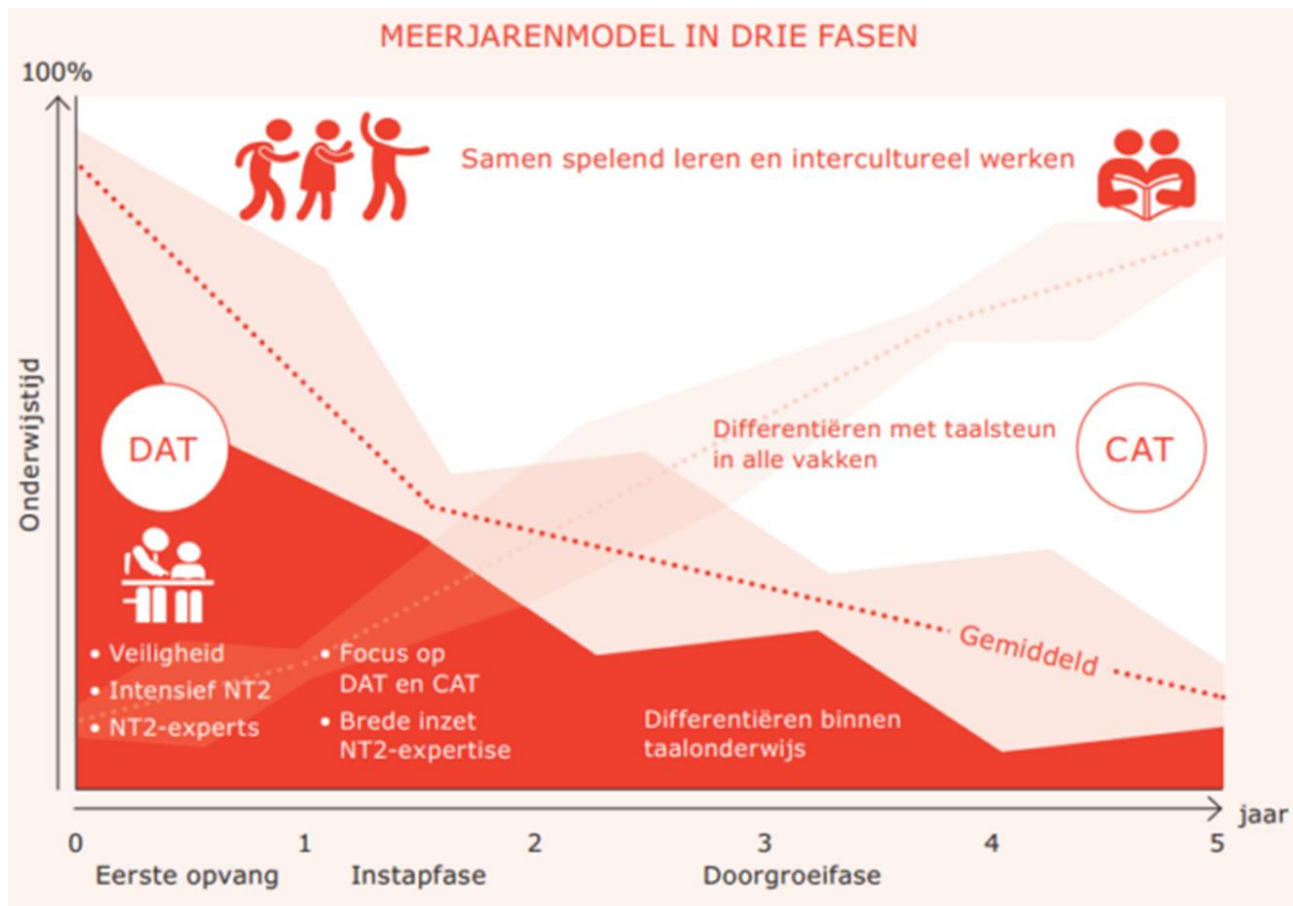

Vandaag

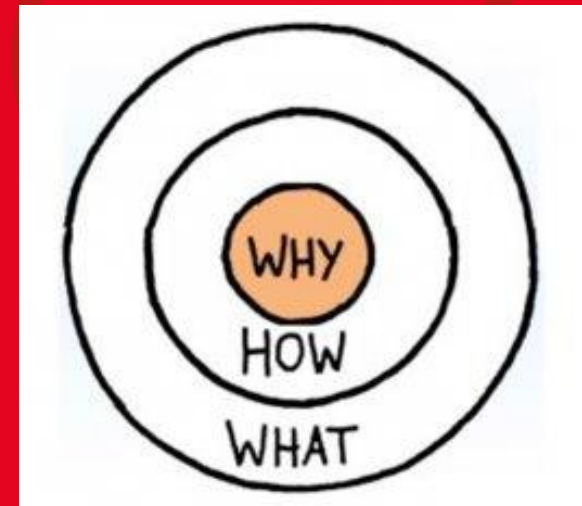
- Waar ga je starten met het team?
- Hoe start je met cyclisch werken met de leerlijnen?
- Voorbeelden van scholen
- Het eerste jaar en dan...

Meerjarenmodel: Leerlijnen voor het eerste jaar, maar...

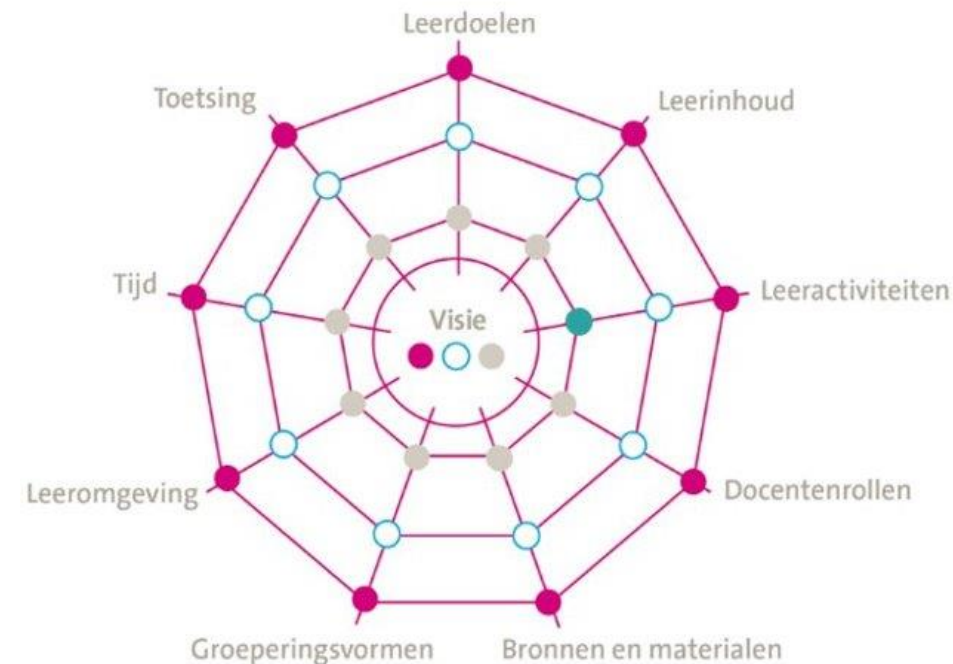
Starten

Doel: neem het team mee

Doel: Ontwikkeldoelen en Leerlijnen

- Een doorgaande lijn voor het eerste jaar
- Planmatig werken met nieuwkomers
- Van toetsdoelen naar aanbodsdoelen
- Versnelling
- Aansluiting bij het reguliere onderwijs

Welke leerlijnen (groep 3-8) zijn er tot nu toe ontwikkeld?

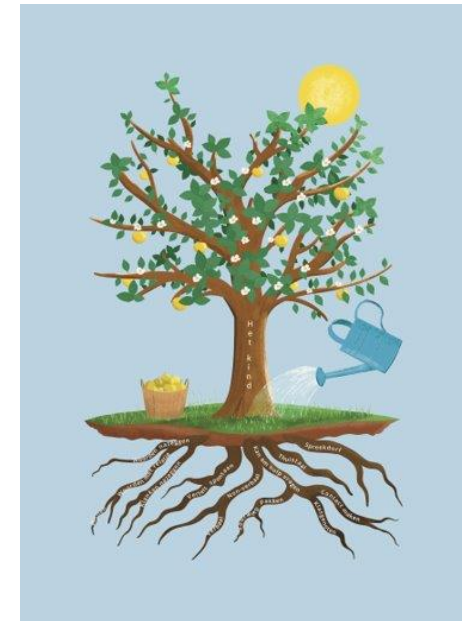
- Technisch lezen
- Rekenen
- Mondelinge taal
- Woordenschat
- Spelling
- Begrijpend lezen

[Leerlijnen groep 3 tot 8 - LOWAN](#)

Welke ontwikkellijnen (kleuters)zijn er tot nu toe ontwikkeld?

- Mondelinge taal
- Woordenschat
- Geletterdheid
- Schooltaal

Kleuters - LOWAN

Opbouw in doelen

Vaststellen van een doorstroomperspectief

Voorwaardelijke doelen → deze doelen vormen de basis

Minimale doelen → deze doelen moeten alle leerlingen ten minste behalen

Streefdoelen alle leerlingen → deze doelen worden voor alle leerlingen nagestreefd

Extra streefdoelen → komen aan bod voor leerlingen die versneld door de leerstof kunnen

Grote geheel

Hoe passen de leerlijnen binnen jouw school?

Hoe ga je beginnen?

- Wat doen we al als school?
- Leggen we de juiste accenten in ons aanbod?
- Hoe gaan we de leerlijnen inzetten?
- Hoe past dit bij de ontwikkelingen in de school?
- Onderlegger of van doel naar aanbod

Uitzetten over het schooljaar

Bepaal je aanpak

- Doelen (bij)stellen per periode
- Kies een aantal doelen per domein per periode
- Koppelen aan de toetsronden
- Analyse op leerling en groepsniveau

Wat wil je vastleggen en hoe?

-

[illegible]

Voorbeelden

Hoe hebben anderen het aangepakt?

Petrus Canisius

Hoe ga je beginnen?

- Hele team meenemen
- Overgang naar nieuw systeem

Petrus Canisius: Schoolkr8 groep 3-8

Hoe bepaal je het doorstroomperspectief?

Toelichting / Inhoud

Normal **B** *I* U

Verwacht uitstroomniveau a.d.h.v. de Lowan leerlijnen:

We streven er naar dat de leerling kan uitstromen naar groep/ tijdstip: EOA, na zomervakantie

Uitstroomdoelen per vak:

- *Technisch lezen*: AVI M5
- *Rekenen*: DLE 20
- *Spelling*: DLE 20
- *Begrijpend lezen*: DLE 15

Petrus Canisius: Schoolkr8 groep 3-8

Hoe plan je het aanbod?

Rekenen

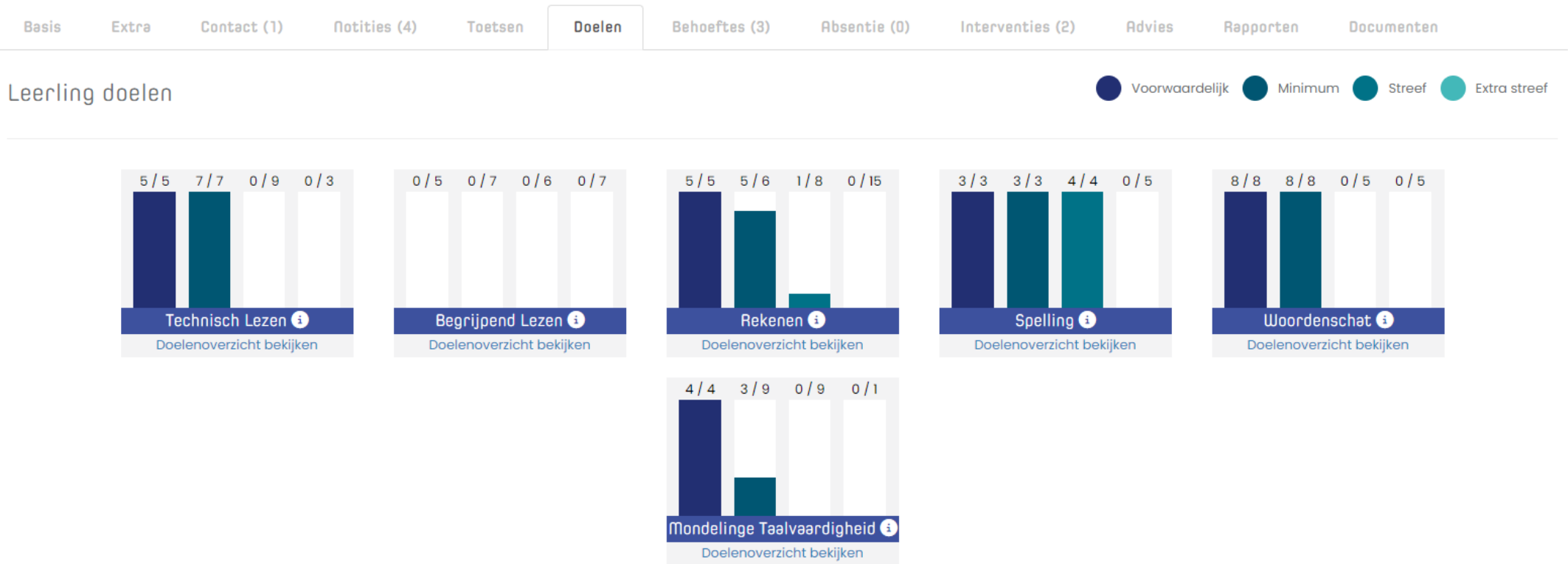
Periode 3: week 5 tot en met 15

M3 (Sam)	E3 (Sam)	M4 (Melissa)	E4 (Tim)
Leerlingen: Rhoshayno, Ahmed, Khadija, Igor, Mohammad Ala Omar	Leerlingen: Asmaa, Fatwa, Suliman, Maya, Fatima, Lamar	Leerlingen: Rhouwenhly, Aisha, Ghofran, Samuel, Kevin, Khawwam, Zakia, Bandy, Ali, Nourjan T	Leerlingen: Alaa, Rhosheyne, Akram, Mohammad Als., Riyadh, Nourjan,
Doelen: <u>herkennen</u> cijfers 1-20 <u>getallen</u> schrijven 1-20 <u>herkennen</u> van reketekens <u>inzicht</u> in optellen tot 10 <u>inzicht</u> in aftrekken tot 10 <u>splitzen</u> tot 10 <u>hanteren</u> van reketekens <u>uitvoeren</u> + en – tot 10 <u>klokkijken</u> hele uren	Doelen: <u>automatiseren</u> bewerkingen tot 20 <u>tellen</u> met sprongen 2, 5, 10 <u>inzicht</u> in getallen tot 20 <u>uitvoeren</u> + en – tot 20 <u>zonder</u> overschrijding tiental <u>uitvoeren</u> + en – tot 20 met overschrijding tiental <u>splitzen</u> tot 20 <u>klokkijken</u> hele en halve uren <u>optellen</u> met tientallen tot 100 <u>benoemen</u> oneven en even getallen	Doelen: - Inzicht hebben in getal structuur tot 100 - Vlot hanteren getallenrij tot 100 - Getallen tot 100 aflezen en opschrijven - Optellen tot 100 zonder overschrijding tiental - Aftrekken tot 100 zonder overschrijding tiental - Automatiseren tot 20 met en zonder overschrijding tiental - Automatiseren tafels/deeltafels 1,2,3,5,10 - Lijnen meten (cm)met liniaal - Herkennen/benoemen munten en biljetten	Doelen: - Optellen tot 100 met overschrijding tiental <u>Aftrekken tot</u> 100 met overschrijding tiental - Aflezen eenvoudige grafieken - Automatiseren tafels/deeltafels 4, 6, 8, 7, 9 <u>optellen</u> met tientallen tot 100 - Geldrekenen tot 100 eurocent
Organisatie en inhoud instructie:	Organisatie en inhoud instructie:	Organisatie en inhoud instructie:	Organisatie en inhoud instructie:
Materialen: iPad / Laptop Gynzy Kids - Getal en Ruimte Met sprongen vooruit Maatwerk	Materialen: iPad / Laptop Gynzy Kids - Getal en Ruimte Met sprongen vooruit Maatwerk	Materialen: iPad / Laptop Gynzy Kids - Getal en Ruimte Met sprongen vooruit Maatwerk	Materialen: iPad / Laptop Gynzy Kids - Getal en Ruimte Met sprongen vooruit Maatwerk
Zorg en aandacht voor:	Zorg en aandacht voor:	Zorg en aandacht voor:	Zorg en aandacht voor:
Evaluatie:	Evaluatie:	Evaluatie:	Evaluatie:

Petrus Canisius: Schoolkr8 groep 3-8

Hoe volg je de leerling met observaties en toetsen?

Petrus Canisius: Schoolkr8 groep 3-8

Hoe analyseer je het aanbod op leerling- en groepsniveau?

Aantal weken onderwijs	Technisch lezen	10	20	30	40
14					
55		E3-f DLE 5	E3-i DLE 5		
48		E3-f DLE 5	M4-f DLE 10		
37		M3-f DLE	M3-f DLE		
65		E4-i DLE 15	M5-i DLE 20		
16			E4-i DLE 15		
62		M3-i DLE	E3-i DLE 5		
51		M3-f DLE	E3-f DLE 5		
42		M3-f DLE	M3-f DLE		
6					
29			M3-f DLE		
0					
22		M4-i DLE 10	E5-i DLE 25		
14			E4-i DLE 15		
47		M4-i DLE 10	M4-i DLE 10		
22		M4-i DLE 10	M4-i DLE 10		
21					
79		M5-i DLE 20	E5-i DLE 25		
33		M4-i DLE 10	E4-i DLE 15		

Petrus Canisius: Schoolkr8 kleuters

Hoe plan je het aanbod?

	Niet- schoolvaardig	Schoolvaardig
Jonge kleuter (4-5 jaar)	Voorwaardelijk	Minimum + streefdoelen
Oudere kleuter (5-6 jaar)	Voorwaardelijk + minimum Minimum + streefdoelen Rekenen: t/m 10	Streefdoelen + extra streefdoelen Rekenen: t/m 20

Streven is altijd: na 40 weken onderwijs doorstroom naar regulier onderwijs.

Signalen die zorgen voor opschaling/zorgen:

- Schoolvaardigheid:

- Jonge kind (4-5) die niet schoolvaardig is, verwachting is dat na 20 weken dit kind verschuift naar wél schoolvaardig – zo niet: rode vlag
- Oude kind (5-6) die niet schoolvaardig is, verwachting is dat na 10 weken dit kind wel ontwikkeling vertoont richting wél schoolvaardig – zo niet: rode vlag

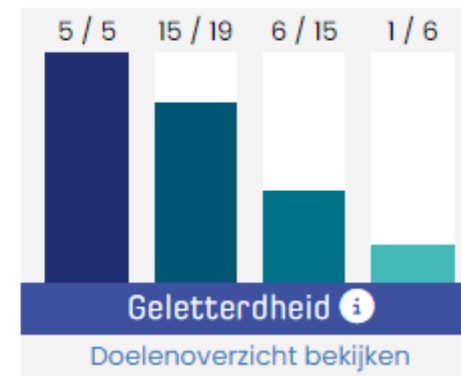
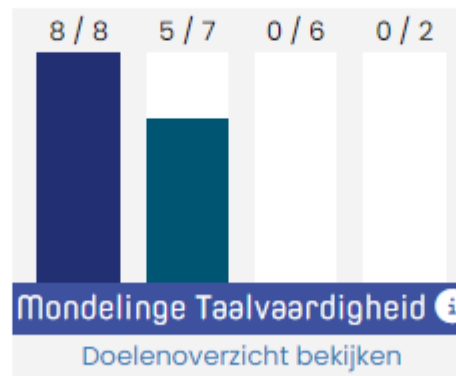
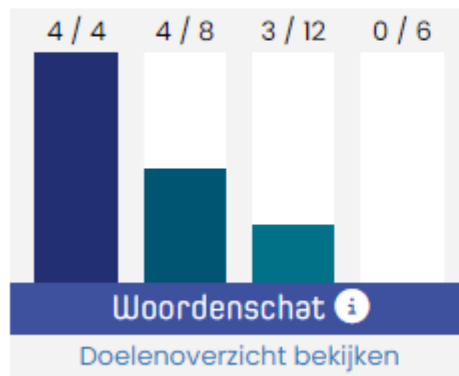
- Inhoudelijk/ontwikkeldoelen:

- Na 10 weken signaleer je wat er wel/niet wordt beheerst, ondersteuningsniveau 2
- Na 20 weken mag je wel echt groei/voortgang verwachten. Gebeurt dit niet, of blijft signaal net zo sterk: opschalen naar ondersteuningsniveau 3
- Na 30 weken: ga je terug naar ondersteuningsniveau 2 OF schaal je op naar ondersteuningsniveau 4 EN: gaat kind uitstromen OF ga je verlengen?

Petrus Canisius: Schoolkr8 kleuters

Hoe volg je de leerling met observaties en toetsen?

Petrus Canisius: Schoolkr8 kleuters

Hoe analyseer je het aanbod op leerling- en groepsniveau?

Kwadrant aanvullen met namen, deze namen verschuiven per periode van 10 weken onderwijs.

	Niet- schoolvaardig	Schoolvaardig
Jonge kleuter (4-5 jaar)	Voorwaardelijk	Minimum + streefdoelen
Oudere kleuter (5-6 jaar)	Voorwaardelijk + minimum Minimum + streefdoelen Rekenen: t/m 10	Streefdoelen + extra streefdoelen Rekenen: t/m 20

Community leerlijnen

De volgende documenten van Linda komen in de community te staan:

- De lege sjablonen voor in Schoolkr8
- De kwaliteitskaart observaties (deze wordt ook bij de opname geplaatst)

Voorbeeld Master Amiko: eigen volgdocument groep 3-8

Overzicht aanbod & aanpak:

Opmerkingen en plan van handelen eerste periode op Master Amiko:

Technisch lezen			
Beginsituatie: Zie pag. 4 beginsituatie	Leerlijn doelen: Beheerst 24 grafemen Kan mkm-woorden zoemend Leerlijn TL Kies een item.	Organisatie, materiaal en inhoud instructie:	Doel behaald: Kies een item. Kies een item. Kies een item. Kies een item.
Rekenen Beginsituatie: Zie pag. 4 beginsituatie	Weet dat boeken NL van links naar rechts gaan Kan gesproken mkm-woorden hakken en plakken Beheerst 24 grafemen Beheerst 34 grafemen Kan mkm-woorden zoemend lezen Kan mkm-woorden vlot lezen Kan klankzuivere woorden met 1 lettergreep vlot lezen Kan woorden terugvinden in de tekst	ud instructie:	Doel behaald: Kies een item. Kies een item. Kies een item. Kies een item.
Spelling Beginsituatie: Zie pag. 4 beginsituatie	Kan teksten op AVI M3 niveau vlot lezen Op weg naar E3 Kan klankzuivere tweelettergrepige woorden vlot lezen Kan woorden zoals -aai/-oor/-ieuw vlot lezen Kan woorden met be-/ge- vlot lezen Kan de woordstructuur van een verkleinwoord herkennen en lezen Herkent hoofdletters en de betekenis ervan Kan woorden correct lezen met -ig/-lijk/-ing Op weg naar E4 Kan woorden met 3 of meer lettergrepen lezen Kan leenwoorden lezen Kan woorden eindigen op -tie correct lezen Op weg naar E5 Kan meerlettergrepige woorden eindigend op open lettergreep lezen Kan woorden met x,y,c,h,s lezen Op weg naar E6, + Kan woorden lezen met -ge (zje) en trema lezen Kan alle woordtypen lezen in een vlot en vloeiend tempo Kies een item. Kies een item.	ud instructie:	Doel behaald: Kies een item. Kies een item. Kies een item. Kies een item.
Begrijpend lezen Beginsituatie: Zie pag. 4 beginsituatie		ud instructie:	Doel behaald: Kies een item. Kies een item. Kies een item. Kies een item.
Woordenschat Beginsituatie: Zie pag. 4 beginsituatie		ud instructie:	Doel behaald: Kies een item. Kies een item. Kies een item. Kies een item.
Mondelinge taal			
Beginsituatie: Zie pag. 4 beginsituatie	Leerlijn doelen: Kies een item.	Organisatie, materiaal en inhoud instructie:	Doel behaald: Kies een item.

Voorbeeld Master Amiko: kleuters eigen volgdocument

Overzicht aanbod & aanpak:

Opmerkingen en plan van handelen eerste periode op Master Amiko:

Mondelinge taalvaardigheid			
Evaluatie/beginsituatie:	Leerlijn doelen:	Organisatie, materiaal en inhoud instructie:	Doel behaald:
Zie pag. 4 beginsituatie	Reageert op eigen naam		Kies een item.
	Kan de opbouw van een		Kies een item.
	Leerlijn Mondelinge taalvaardigheid		
	Kies een item.		Kies een item.
	Kies een item.		
Woordenschat			
Evaluatie/beginsituatie:	Wenperiode		
Zie pag. 4 beginsituatie	Reageert non-verbaal		
	Reageert in eigen taal		
	Kan om hulp vragen d.m.v. het aanwijzen van een pictogram of het pakken van een voorwerp		
	Durft te spreken in de thuistaal en/of het Nederlands		
	Durft woorden na te zeggen		
	Reageert op eigen naam		
	Reageert non-verbaal op medeleerlingen		
Geletterheid			
Evaluatie/beginsituatie:	Eerste maanden		
Zie pag. 4 beginsituatie	Kan om hulp vragen d.m.v. thuistaal en/of de Nederlandse taal		
	Kan aandacht richten bij het luisteren naar een ander		
	Luistert precies met visuele ondersteuning om instructie of tekst of verhaal te begrijpen in een klein groepje		
	Maakt contact met medeleerlingen in de thuistaal en/of het Nederlands		
	Reageert verbaal/non-verbaal op een vraag van een ander		
	Kan reageren op interactieve manier van voorlezen		
Gecijferdheid			
Evaluatie/beginsituatie:	Kan de opbouw van een verhaal begrijpen		
Zie pag. 4 beginsituatie	Op weg naar uitstroom		
	Kan een kort verhaal vertellen (mag in meerdere talen door elkaar)		
	Kan gericht luisteren in de grote groep met visuele ondersteuning		
	Kan spreken in een aangereikte/gecreeerde context		
	Kan vertellen vanuit zijn eigen beleving/ervaring		
	Kan een verhaal reproduceren		
Motoriek			
Evaluatie/beginsituatie:	Kan vragen stellen in een aangereikte/gecreeerde context		
Zie pag. 4 beginsituatie	Extra		
	Kan een kort verhaal vertellen in de Nederlandse taal		
	Kan gericht luisteren zonder visuele ondersteuning		
	Gooien, vangen	Kies een item.	
	Klimmen, klauteren	Kies een item.	
	Springen, landen	Kies een item.	
	Lopen, huppelen	Kies een item.	
	Stoeien	Kies een item.	
	Trappen, schieten	Kies een item.	
	Zwaaien	Kies een item.	

Groeidocument kleuters
Master Amiko

Groep- en schoolanalyses

Zicht op ontwikkeling - LOWAN

LOWAN • Primair onderwijs • Kwaliteitszorg • Zicht op ontwikkeling

Zicht op ontwikkeling

Als een leerling start op een school is het belangrijk om zicht te krijgen en te houden op de ontwikkeling van de leerling. Dit kan door planmatig en cyclisch te werken; je stelt de beginsituatie vast, stemt het onderwijsaanbod af, voert het uit, monitort, evalueert en stelt vervolgens de doelen weer bij. Dit leg je vast in een volgdocument. Door volgdocumenten te analyseren op zowel individueel, groeps- als schoolniveau krijg je naast het zicht op ontwikkeling van de leerling ook zicht op de kwaliteit van jouw onderwijs.

Onderwijs Opvang Emmen
**Expertisecentrum
Anderstaligen**
Opbrengsten/ zorgbord ECA op schoolniveau

Schooljaar:

Periode:

Wat zie ik, wat valt op bij de groep?

MTV

Lezen

Rekenen

Spelling

Welbevinden/ TSO

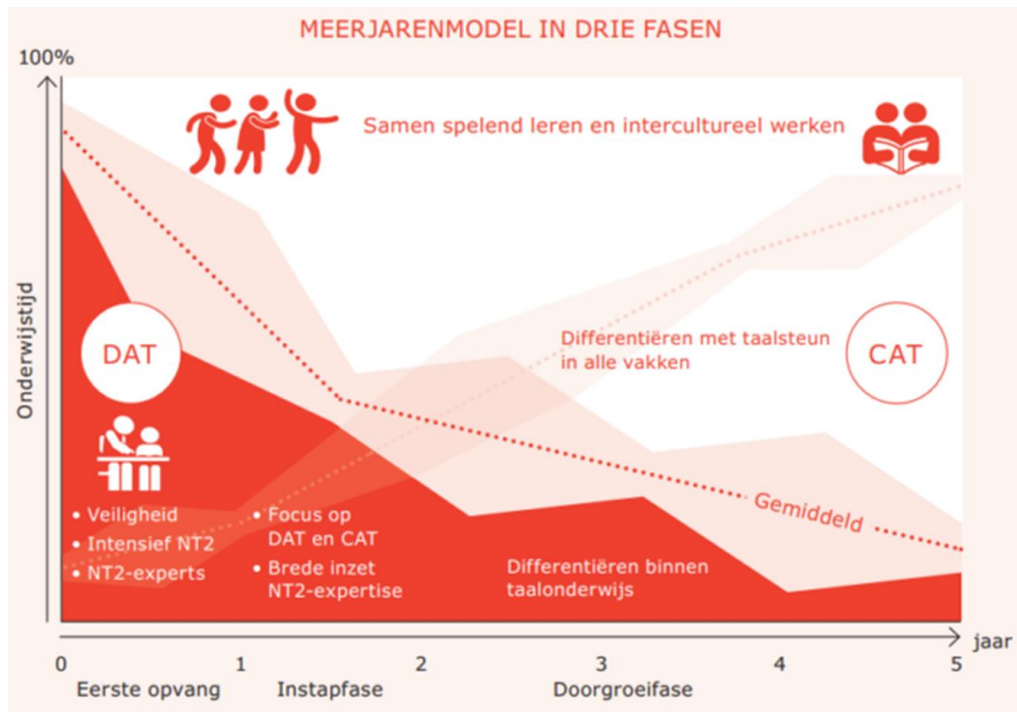
Wat zie ik, wat valt op bij individuele leerlingen?

Wat zijn mogelijke verklaringen?

- a. Schoolfactoren – door de leerkracht/ school te beïnvloeden:
- b. Belemmerende factoren – niet door school/ leerkracht te beïnvloeden
- A. Schoolfactoren (te beïnvloeden door school/leerkracht):

Leerlijnen inzetten in de instapfase

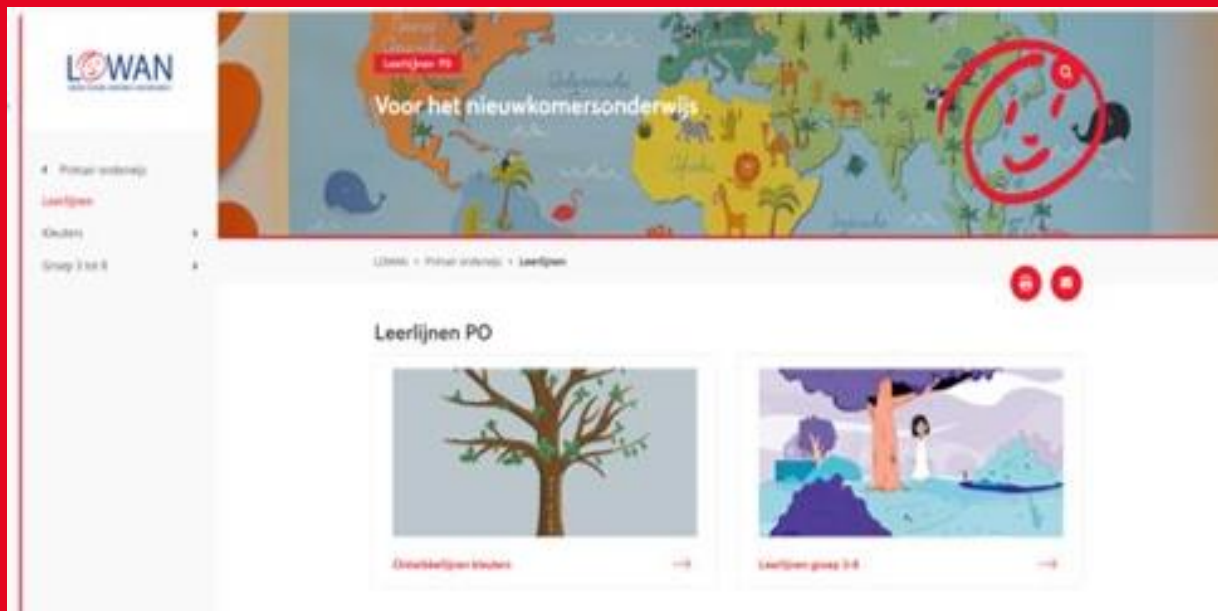
- Versterk je aanbod
- Hiaten wegwerken

Doorstroom naar regulier

Ontwikkellijnen voor kleuters Leerlijnen voor groep 3 t/m 8

Op de website LOWAN

Terugblik webinars

Community

Heb je nog vragen?

Neem contact op met onze helpdesk

030 – 232 48 48

helpdesk@lowanpo.nl

www.lowan.nl